

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/83/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212212710
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Harbuta
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4212212710.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: BRE Bank SA, pobočka zahraničnej banky mBank v Slovenskej republike, so sídlom Einsteinova 24, Bratislava, IČO: 36 819 638, zastúpený B&S Legal s.r.o., so sídlom Grösslingova 5, Bratislava, IČO: 35 929 049, proti odporkyni: F. B., trvale bytom U. 7, R., t.č. Q. XXXX/X B., o zaplatenie 3.362,55 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 27. mája 2013 č.k. 8C/70/2013-65, takto

rozhodol:

Odvolačí súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa a odporkyni náhradu trov konania nepriznal. V konaní sa navrhovateľ domáhal zaplatenia sumy 3.362,55 eura so zmluvným úrokom, úrokom z omeškania a trovami konania z dôvodu, že dňa 11. 11. 2008 uzavrel s odporkyňou zmluvu o poskytnutí úveru „mPôžička“ č. 520700-4200947037/8360, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver bez uvedenia výšky s úrokovou sadzbou 16,5% ročne. Odporkyňa sa do omeškania so splácaním úveru dostala k 11. 02. 2009 so zaplatením istiny 3.362,55 eura. Po právnej stránke vec posúdil podľa § 488, § 489 Občianskeho zákonníka a konštatovaním, že navrhovateľ neuniesol dôkazné bremeno tvrdenia, že s odporkyňou uzavrel zmluvu o úvere, preto jeho návrh ako nedôvodný zamietol aj s poukazom na § 120 OSP. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (zák. č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej len „OSP“) tak, že úspešnej odporkyni náhradu trov konania nepriznal, keďže jej žiadne nevznikli.

Rozsudok súdu prvého stupňa napadol v zákonnej lehote odvolaním navrhovateľ, domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil tým, že k žalobe predložil výpis vyhotovený dňa 11. 04. 2012, z ktorého vyplýva história transakcií na úverovom účte odporkyne, tento účet je označený ako „mPôžička“, bol otvorený 11. 11. 2008 so stavom 0 eur. V dňoch od 11. 11. 2008 do 19. 11. 2008 odporkyňa vykonala výbery z bankomatov a celkovo vybrala čiastku vo výške 3.312,75 eura. Zvyšná suma 49,80 eura, ktoré si navrhovateľ uplatňuje, zodpovedá súčtu poplatkov za výbery z bankomatov a poplatkov za upomienky. Z napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa nevyplýva, akým spôsobom súd tento dôkaz vyhodnotil, či ho vôbec zobral na vedomie a ak nie, tak prečo, nevyhodnotil tiež ďalší dôkaz navrhovateľa, a to odstúpenie od zmluvy zo dňa 04. 10. 2011, poukázal tiež na výpoveď odporkyne v priebehu tohto konania, z ktorej nevyplýva, že odporkyňa popiera uzavretie zmluvy o úvere, keď uviedla, že nevie koľko splátok zaplatila, čím potvrdila existenciu zmluvného vzťahu s navrhovateľom a svoju povinnosť poskytovať plnenie v splátkach. Vytýka súdu prvého stupňa i nesprávne právne posúdenie veci, keď sa vôbec nezaoberal navrhovateľom ponúknutou alternatívou právneho posúdenia, uvedenej v písomnom podaní zo dňa 20. 02. 2013, keď žiadal súd o vydanie rozhodnutia na zaplatenie žalovanej sumy z titulu bezdôvodného obohatenia. S týmto návrhom právnej argumentácie odporcu sa súd prvého stupňa vôbec nezaoberal.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrila.

Odvolačný súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), prejednal odvolanie navrhovateľa vo veci samej bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ OSP a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Predmetom tohto konania je návrh navrhovateľa, ktorým sa domáha od odporkyne zaplata sumy 3.362,55 eura z titulu nesplateného hotovostného úveru „mPôžička“.

Na námietku odvolateľa, ktorý vytkol súdu prvého stupňa jednak nesprávne právne posúdenie veci, neúplné zistenie skutkového stavu veci, na základe ktorého dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, tiež i zmätočnosť a nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, ako i vzhľadom na zákonnú povinnosť odvolacieho súdu skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 221 OSP, zaoberal sa odvolací súd prioritne otázkou, či konanie v danej veci netrpí niektorou z väd vymenovaných v § 221 ods. 1 písm. a-g/ OSP (či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať alebo o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom, či súdom nesprávne obsadeným).

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku (zákon číslo 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej len „OSP“), odvolací súd rozhodnutie zruší, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Vada konania vymedzená v citovanom ustanovení § 221 ods. 1 písm. f/ OSP je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručuje v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článok 46 a nasl. Ústavy SR a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.). Požiadavky na riadne zdôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach SR ustanovuje § 157 ods. 2 OSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáha a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, jasne, stručne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Dbá pritom aj na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Výkladom citovaného ustanovenia OSP pritom treba dospieť k záveru, že s tam uvedenými požiadavkami je v rozpore nielen úplný či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, ale napr. aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. prípad, keď právne závery zo skutkových zistení pri žiadnej nožnej interpretácii nevyplývajú, a napokon tiež len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto zistenia vyvedené. Povinnosť súdu riadne odôvodňovať rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na druhej strane sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá zároveň aj dôvodnosť podaného odvolania. Súd v odôvodnení svojho rozhodnutia sa musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení jednoznačne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Niet v ňom miesta pre dohady a domnienky. Účelom odôvodnenia rozsudku je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí súdu, t.j. musí byť preskúmateľné.

Preskúmaný rozsudok súdu prvého stupňa však tieto požiadavky absolútne nespĺňa. Odvolací súd v prvom rade však poukazuje predovšetkým na zmätočnosť napadnutého rozsudku, keď súd prvého stupňa vôbec neuviedol, k akým skutkovým zisteniam dospel, neodôvodnil dostatočne rozsudok po právnej stránke, keď v danej veci aplikoval nesprávne právne ustanovenia, neuviedol svoje úvahy, akými

sa pri rozhodovaní vo veci samej riadil. Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku iba skonštatoval, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno tvrdenia, že s odporkyňou uzavrel zmluvu o úvere, preto jeho návrh ako nedôvodný zamietol. Tento záver súdu prvého stupňa nezodpovedá vykonanému dokazovaniu a vzhľadom na listinné dôkazy, ktoré sa v spise nachádzajú, je potrebné ho vyhodnotiť ako predčasný. Je nesporné, že navrhovateľ nepredložil súdu prvého stupňa zmluvu o úvere, ktorú mal uzavrieť s odporkyňou. Súd však nebral do úvahy ďalšie listinné dôkazy, ako aj samotné vyjadrenie odporkyne na pojednávaní, ktoré nasvedčujú tomu, že navrhovateľ poskytol odporkyni finančnú čiastku. Z predloženého výpisu z účtu na č.l. 7 spisu, ktorý je označený obchodným menom navrhovateľa a je adresovaný odporkyni, vyplývajú bankové transakcie, výbery z bankomatov v období od 11. 11. 2008 do 11. 02. 2009. Pri výsluchu odporkyne na pojednávaní dňa 27. 05. 2013 súd sa týmto listinným dôkazom, ako aj ďalšími dôkazmi, napr. odstúpením od zmluvy o poskytnutí hotovostného úveru na č.l. 37, návrhom úhrady dlhu adresovaným navrhovateľom odporkyni vôbec nezaoberal, uspokojil sa iba s jej tvrdením, že nevie, v ktorom roku zmluvu podpísala, zmluvu nemá a na základe tohto tvrdenia a nepredloženia písomnej úverovej zmluvy zo strany navrhovateľa návrh zamietol. Z týchto dôvodov preto odôvodnenie napadnutého rozsudku iba ustanoveniami § 488 a § 489 Občianskeho zákonníka, ako aj konštatovaním o neunesení dôkazného bremena zo strany navrhovateľa je nedostatočné a máťuce, keď neboli správne aplikované zákonné ustanovenia v danej veci. Použitie iba všeobecných ustanovení o záväzkových vzťahoch v danej veci nie je opodstatnené a zakladá nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku. Keďže odvolací súd nemohol preskúmať, vzhľadom na podané odvolanie navrhovateľa, vo veci samej napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, a to pre nedostatok konkrétnych, jasných a určitých dôvodov, stáva sa tento rozsudok súdu prvého stupňa nepreskúmateľným. Rozsudok súdu prvého stupňa, ktorý nie je možné odvolacím súdom z akéhokoľvek dôvodu preskúmať, trpí vadou, zakladajúcou dôvodnosť postupu odvolacieho súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ OSP spočívajúcu v zrušení veci a vrátení súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, keďže odvolací súd nemal dostatok podmienok a dôkazov na zmenu napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, musel tento podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ OSP zrušiť a podľa § 221 ods. 2 OSP mu vec vrátiť na ďalšie konanie. Takéto zmätočné, nejasné, neurčité odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa pre nedostatok rozumného a jasného odôvodnenia nemôže byť odôvodnením rozsudku, majúcim na zreteli ustanovenie § 157 ods. 2 OSP.

Vychádzajúc zo základného práva na prístup k súdnej ochrane je potrebné tiež zdôrazniť, že nepreskúmateľnosť, či arbitrárnosť (tiež označovaná ako zmätočnosť rozhodnutia) súdneho rozhodnutia musí byť v odvolacom konaní napravená, pretože bráni jeho vecnému preskúmaniu, pričom konvalidácia tohto nedostatku odvolacím súdom neprichádza z logických a systematických dôvodov do úvahy. Tomu zodpovedá aj znenie ust. § 220 OSP, ktoré odvolaciemu súdu umožňuje zmeniť rozhodnutie súdu prvého stupňa len za predpokladu, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219 OSP) ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 OSP). Pokiaľ existujú dôvody pre kasáciu rozhodnutia, čo zároveň vylučuje, aby mohlo byť rozhodnutie potvrdené, nemožno ho ani zmeniť.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP).

V ďalšom konaní súd prvého stupňa predovšetkým doplní dokazovanie, podrobne vypočuje odporkyňu s tým, aby sa k navrhovateľom predloženým listinným dôkazom (výpisu z účtu, odstúpenia od zmluvy, ako aj k návrhu na úhradu dlhu) vyjadrila, taktiež aby objasnila, či jej navrhovateľ poskytol finančné prostriedky, za akých okolností, koľko z týchto finančných prostriedkov vyčerpala, akú sumu mu vrátila, kedy a pod., následne zväží posúdenie veci aj z hľadiska bezdôvodného obohatenia (ak nebude zrejmé, na základe akej písomnej zmluvy navrhovateľ poskytol odporkyni finančné prostriedky) a až po takto doplnenom dokazovaní vo veci opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie i náležitým spôsobom odôvodní, vyporiadajúc sa v ňom i s námietkami odvolateľa vznesenými v odvolacom konaní. Zároveň rozhodne i o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods. 3 OSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.